

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/2.4476 din 28.12 2017
La nr.371 din 05.12.2017

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru completarea Codului de executare nr.443 din 24 decembrie 2004.

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție – 3 file.*

Director adjunct

Vadim COJOCARU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO17/4660 din 29.12.2017

la proiectul de lege pentru completarea Codului de executare nr.443 din 24 decembrie 2004

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți*

interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Potrivit art.12 alin.(2) al legii, „Termenul de prezentare a recomandărilor asupra proiectelor de decizii va constitui cel puțin 10 zile lucrătoare de la data mediatizării anunțului referitor la inițierea elaborării deciziei sau de la data mediatizării anunțului privind organizarea consultărilor publice." Mai mult ca atât, art.11 alin.(2/2) al aceleiași legi prevede că „Anunțul privind organizarea consultărilor publice și materialele aferente sunt făcute publice cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de definitivarea proiectului de decizie."

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat.

Suplimentar, autorul proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie, condiție prevăzută de art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova și părțile interesate au acces la proiect, se constată că în procesul de promovare a proiectului asigurarea transparenței decizionale stabilite de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional a fost în mare parte asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative proiectul are ca scop: „Protejarea unor debitori aflați în situație excepțională, stabilită de instanța de judecată, având un caracter provizoriu."

Potrivit autorilor: „Propunerile au ca scop echilibrarea drepturilor constituționale ale debitorului, care, fie se află în incapacitatea de plată, iar urmărirea lui în continuare ar afecta în mod inadmisibil drepturile sale și ale membrilor familiei sale, fie nu are un loc de trai și evacuarea lui imediată ar avea un efect nefavorabil asupra sa și/sau a familiei sale."

Scopul declarat în nota informativă corespunde prevederilor proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesele debitorilor de a beneficia de posibilitatea ca pe perioada suspendării executării silite în cazul intervenirii situațiilor de incapacitate de plată a persoanei fizice, stabilită de instanța de judecată; pierdere a capacității de exercițiu a debitorului până la numirea reprezentantului; deces/dispariție fără urmă până la admiterea succesiunii în executare, să nu fie calculate dobânzi conform art.619 din Codul Civil al Republicii Moldova.

De asemenea, de prevederile proiectului vor beneficia și o anumită categorie de creditori care cad sub incidența normei de la art.37 alin.(7/1) din proiect care vor putea fi scutiți de obligația avansării taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și de plata spezelor procedurii de

executare.

Promovarea intereselor din proiect se efectuează cu respectarea interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de "nota informativă care include:

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."

Potrivit autorilor: „Calcularea dobânzilor de întârziere pentru cazurile prevăzute la art.78 lit.a) și b) din Codul de executare precum și în cazul incapacității de plată a persoanei fizice, constatate de către instanța de judecată, este injustă și transcende esența dobânzilor de întârziere."

Autorii mai menționează că: „Prin proiect nu se afectează nici interesele justiției, nici cele ale executorului judecătoresc, or, taxele și spezele de executare oricum vor fi încasate din contul debitorului."

Nota informativă stabilește necesitatea și temeiul elaborării proiectului, prezintă argumentarea de rigoare, analizează principalele prevederi și evidențiază elementele noi aduse în legislația națională, în conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină "d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură".

Implementarea proiectului nu necesită cheltuieli financiare suplimentare.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative "textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]"

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu conține reglementări ce se referă nemijlocit la activitatea agenților publici și a entităților publice.

Procedural, normele proiectului privesc activitatea instanței de judecată, în partea ce ține de constatarea incapacității de plată a debitorului și suspendarea evacuării silite a debitorului.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul este elaborat de către un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova cu respectarea în mare parte a normelor de transparență decizională.

~~Implementarea proiectului are ca scop echilibrarea drepturilor constituționale ale debitorului, care, fie se află în incapacitatea de plată, iar urmărirea lui în continuare ar afecta în mod inadmisibil drepturile sale și ale membrilor familiei sale, fie nu are un loc de trai și evacuarea lui imediată ar avea un efect nefavorabil asupra sa și/sau a familiei sale.~~

Prevederile proiectului promovează interesele debitorilor de a beneficia de posibilitatea ca pe perioada suspendării executării silite în cazul intervențiilor situațiilor de incapacitate de plată a persoanei fizice, stabilită de instanța de judecată; pierdere a capacității de exercițiu a debitorului până la numirea reprezentantului; deces/dispariție fără urmă până la admiterea succesiunii în executare, să nu fie calculate dobânzi conform art.619 din Codul Civil al Republicii Moldova.

De asemenea, de prevederile proiectului vor beneficia și o anumită categorie de creditori care cad sub incidența normei de la art.37 alin.(7/1) din proiect care vor putea fi scutiți de obligația avansării taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și de plata spezelor procedurii de executare.

Promovarea intereselor din proiect se efectuează cu respectarea interesului public.

În proiect nu au fost identificați factori și riscuri de corupție.

29.12.2017

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'V. Macovei', written in a cursive style.

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vera MACOVEI, Inspector